MUSEOVIRASTO / MUSEIVERKET

PVM / DATUM
8.10.2018

DNRO / DNR
MV/7/02.02.00/2018

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto

VIITE / REFERENS
HE 123/2018 vp / Asiantuntijapyyntö

ASIA / ÄRENDE
Museoviraston lausunto Hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto on pyytänyt Museoviraston lausuntoa vuoden 2019 talousarvioesityksestä 10.10.2018 järjestettävää kuulemistilaisuutta varten.

Museovirasto toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Momentti 29.80.04

Museoviraston toimintamenot

Talousarvioesitys vuodelle 2019 ei sisällä Museoviraston näkökulmasta yllätyksiä, koska esitys on kehysten mukainen. Museoviraston keskeinen ongelma on kuitenkin se, että taloutta uhkaa merkittävä alijäämä, johon eduskunta on kiinnittänyt huomiota jo aikaisemmin.

Valtiovarainvaliokunta on esittänyt huolensa Museoviraston toimintamenomäärärahojen riittävyydestä ja todennut, että **"Museoviraston rahoituksen riittävyyttä on seurattava ja tarvittaessa arvioitava määrärahatasoa uudelleen." (VaVM 35/2016 vp)**

Talousarvion alijäämän kattaminen ja toiminnan turvaaminen

Museoviraston budjetissa on edelleen merkittävä alijäämä lukuisista tehostamis- ja säästötoimenpiteistä huolimatta. Kehyspäätöksen (vuosille 2019-2022) mukaan rahoitus on edelleen vähenemässä. Museovirasto on pystynyt rahoittamaan toimintamenobudjettinsa alijäämää edelliseltä vuodelta siirtyneillä määrärahoilla ja vuonna 2018 alijäämä voidaan rahoittaa vuodelta 2017 siirtyneellä rahalla. Kehysten

laskiessa alijäämän kattamiseen tarvitaan kuitenkin **1,5 miljoonan euron tasokorotus.**

Museoviraston toimintaa on tehostettu esimerkillisellä tavalla, tuloksellisen toiminnan vakiinnuttaminen edellyttää tasokorotusta. Kokonaisuuteen nähden pienellä lisärahoituksella on mahdollista saada merkittäviä yhteiskunnallisia hyötyjä.

Kokoelma- ja konservointikeskuksen toiminnan vahvistaminen

Museovirasto on keskittämässä kokoelma- ja konservointitoimintaansa Vantaalle vuonna 2016 avattuun kokoelma- ja konservointikeskukseen. Tavoitteena on siirtää Orimattilan keskusvarastossa olevat museokokoelmat Vantaalle vuoden 2024 loppuun mennessä. Vuoden 2019 talousarvioesityksessä ja vuosien 2019-2022 talousarviokehyksissä on esitetty määräraha vuosien 2019-2024 kokoelmien siirron toteuttamiseksi. Kokoelmien siirron jälkeen Museovirasto luopuu Orimattilan Keskusvarastosta vuoden 2025 alusta lukien.

Orimattilan Keskusvarastosta luopuminen edellyttää jo käytössä olevan Vantaan kokoelma- ja konservointikeskuksen laajentamista, jotta Museoviraston kokoelmat Keskusvarastosta mahtuisivat Kokoelmakeskukseen. Lisäksi Museoviraston muille valtion rahoittamille museoille tarjoamien kokoelmien säilytyspalvelujen kysyntää on enemmän kuin nykyisiin tiloihin voidaan ottaa. Museovirasto on alustavasti sopinut, että n. 27 % kokoelmakeskuksen laajennuksesta tulee Yliopistomuseon käyttöön.

Museovirasto on esittänyt vuokravaltuuden saamista kokoelmakeskuksen laajentamiseen vuoden 2018 toiseen lisätalousarvioon. Laajennustarve on esitetty ensin JTS 2019-2022- ehdotuksessa ja vuoden 2019 talousarvioehdotuksessa.

Vuokravaltuusesitys ei ole kuitenkaan edennyt opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) myönteisestä suhtautumisesta huolimatta ja vaikka hankkeen toteutumisella saadaan merkittäviä tila- ja vuokramenosäästöjä. Kokoelmia, joiden muuttamiseen on jo kohdennettu määräraha, ei voida siirtää, mikäli kokoelmakeskukseen laajennuksesta ei voida tehdä vuokrasopimusta.

Museoiden valtionosuuslain uudistus

Museoiden valtionosuuslaki on tulossa eduskuntaan vielä tämän syksyn aikana. Lain toimeenpano on tuomassa museoille uudenlaisia mahdollisuuksia toiminnan ylläpitämiseen. Museoviraston osalta lain toimeenpano tuo uusia tehtäviä, jotka on otettu talousarvioesityksessä huomioon määrärahalisäyksellä, joka mahdollistaa kahden uuden henkilötyövuoden kohdentamisen tarkoitukseen. Esityksessä oleva määräraha ei kuitenkaan ole riittävä kahteen henkilötyövuoteen. Vajetta on noin 30 000 euroa.

Muut momentit

Momentti 29.80.75

Momentille Toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden perusparannukset ja kunnossapito esitetty 799 000 euroa on sama kuin edellisvuosina ja vastaa viraston ehdotusta.

Museovirastolle kuuluvien kohteiden, Seurasaaren rakennukset ja museolaivat, kunnossapidossa on kuitenkin syntymässä korjausvelkaa. Sen vuoksi määrärahaa pitäisi korottaa 1 milj. euroon. Museovirasto ehdottaakin korotusta OKM:lle JTS 2020-2023- ehdotuksessaan.

Momentti 29.80.20

Momentille Museoviraston Kulttuuri- ja nähtävyyskohteiden tilakustannukset on esitetty 118 000 euron indeksikorotusta. Inflaatio oli elokuussa 2018 1,3 %. Museovirasto pitää erittäin tärkeänä, että indeksikorotus saadaan täysimääräisenä ja indeksikorotus nostetaan 204 000 euroon, erotus Talousarvioesitykseen on 86 000 euroa. Momentilla turvataan kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kulttuuri- ja nähtävyyskohteiden tilavuokrien maksu.

Pääjohtaja
Museovirasto
Juhani Kostet

Ylijohtaja
Suomen kansallismuseo
Elina Anttila

Jakelu: Eduskunta, Valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto

Tiedoksi: Opetus- ja kulttuuriministeriö